

14/2018

Näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja poliittisen päätöksenteon tueksi.

Uusi keino säädöspolitiikkaan – Yksi yhdestä -mekanismin vahvuuksia ja ongelmia

Jyrki Tala emeritusprofessori, Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti, HY

Lainsäädännöstä aiheutuvien kustannusten hillitseminen on 2010-luvulla noussut säädöspolitiikan kärkiteemaksi monessa valtiossa, myös Euroopan unionissa ja OECD:ssä. Päätavoite on alentaa sääntelystä erityisesti yrityksille aiheutuvia kustannuksia tai ainakin pitää ne entisellään. Tämän suuntainen tavoite on ollut esillä kehittyneissä valtioissa jo pari vuosikymmentä, kun on toteutettu erilaisia paremman tai älykkään sääntelyn ohjelmia. Niiden keskeisin keino on ollut panostaa säädösehdotusten vaikutusarviointiin.

Nyt 2010-luvulla säädöspolitiikan uudeksi toimintavälineeksi on kehitelty yksi yhdestä eli One in, one out -periaate (jäljempänä OIOO). Sen perusajatus on yksinkertainen. Kun tietty lakiuudistus lisää sääntelyn kustannuksia yrityksille X euroa, se kompensoidaan toisella säädösmuutoksella, joka alentaa kustannuksia yrityksille vähintään yhtä paljon. Näin ajateltuna mekanismin avulla sääntelykustannukset yrityssectorille voidaan pysyttää nykytasolla. Ne eivät ainaakaan kasva nettomääräisesti.

Seuraavassa tarkastellaan asian kotimaista keskustelua ja valmistelua varten OIOO-mekanismia ja sen tarjoamaa potentiaalia. Kirjoitus pohjautuu lähinnä kansainvälisiin säädöspoliittisiin dokumentteihin ja tutkimuskirjallisuuteen. Se on samalla osa VN Teas -rahoitettua hanketta, jossa on arvioitu sääntelytaakan arviointia ja vähentämistä. Suomessa mekanismia on 2017 kokeiltu kahden ministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön hankkeissa. Kummastakin on julkaistu raportti.

Suomen säädöspolitiikan kannalta viesti OIOO-mekanismin tähänastisista kokemuksista ei ole yksiselitteinen. Mekanismin käyttöön liittyy tiettyjen vahvuuksien ohella useita ongelmia. Kun mekanismin käyttöä meillä selvitetään lisää ja punnitaan, tulisi harkita myös, mitä vaihtoehtoisia keinoja voitaisiin käyttää sääntelykustannusten hallitsemiseksi ja yleensäkin säädösehdotusten vaikutusarvioinnin parantamiseksi.

Pääkohtia OIOO-mekanismista

Mekanismi otettiin ensimmäisenä käyttöön Britanniassa 2011. Siitä on sen jälkeen kehitelty eri versioita. Mekanismiin suosio näyttää kasvavan OECD:n maissa. Tätä nykyä mekanismiin jokin versio on käytössä Britannian ohella ainakin Saksassa, Ranskassa, Portugalissa, Australiassa, Koreassa ja Kanadassa. Yhdysvalloissa on käytössä hieman erilainen versio. Lisäksi mekanismiin käyttöönottoa harkitaan useassa muussa valtiossa. Suomessa sitä on kokeiltu 2017 kahden ministeriön säädöshankkeissa, työ- ja elinkeinoministeriössä sekä maa- ja metsätalousministeriössä, kuten edellä todettiin.

Ydinajatus OIOO-mekanismissa on siis korvata uudesta sääntelystä yrityksille aiheutuva lisäkustannus tekemällä muu muutos, jolla kustannuksiin syntyy ainakin yhtä suuri vähennys. Sääntelyn kokonaiskustannukset yrityksille eivät uudistuksen myötä näin ollen kasva. Mekanismiin tätä perusmallia käytetään useimmissa maissa. Sen sijaan Britannian hallitus on jo kahdesti kiristänyt mekanismiin tavoitetasoa. Vuonna 2013 alettiin lakiuudistuksen yhteydessä vaatia määrältään kaksinkertaista säästöä sääntelykustannuksiin (One in, two out). Vuonna 2016 säästötavoite korotettiin kolminkertaiseksi (One in, three out).

Mekanismiin ensisijainen kohdeala on lainvalmistelu. Sen osana on laadittava tarvittavat laskelmat ja huolehdittava siitä, että ehdotus täyttää mekanismiin vaatimukset. Uutta ja poikkeavaa on se, että hallitukset ovat sitoutuneet noudattamaan mekanismia omassa päätöksentekossään. Yleensä sääntelyn laadun kehittämisohjelmat ovat olleet suositusluonteisia ja kohdistuneet vain lainvalmisteluprosesseihin. Mekanismiin poliittista sitovuutta korostetaan esimerkiksi Britanniassa ja Saksassa julkaisemalla määräajoin tuloksia sen soveltamisesta.

OIOO-mekanismiin roolin ja vaikutusten kannalta on oleellista, miten laajaan osaan lainsäädäntöä se ulotetaan. Mikään hallitus ei ole ulottanut sitä kaikkeen lainsäädäntöön. Eri valtioissa on käytössä erilaisia rajausperusteita. Esimerkiksi Britanniassa ja Saksassa mekanismiin piiriin eivät kuulu verojen ja maksujen määrää koskevat sääntelyt. Samoin ulkopuolella ovat EU:n määräyksiin tai kansainvälisoikeudellisiin sopimuksiin perustuvat velvoitteet. Kanadassa, jossa mekanismista on liittovaltion oma laki, sitä sovelletaan vain ns. hallinnollisen taakan sääntelyyn. Se koskee siis vain sellaista sääntelyä, jolla yrityksille on asetettu tietojenantovelvoitteita joko viranomaisille tai muille tahoille.

Mekanismiin toimeenpanolle on ratkaisevaa, mitä sääntelyn kustannuksia siinä otetaan huomioon. Keskeiset eurooppalaiset mekaniemit rakentuvat kahdelle pääperiaatteelle. Laskelmassa otetaan huomioon vain sääntelyn välittömät noudattamiskustannukset. Tätä laaja-alaisempia, sääntelyn välillisiä tai epäsuoria kustannusvaikutuksia ei oteta huomioon. Laskelman teossa hyödynnetään ns. vakiokustannusmallia. Se kehiteltiin Euroopassa 2000-luvun alussa Alankomaiden johdolla apuvälineeksi, jolla on mitattu sääntelyn hallinnollista taakkaa.

Vakiokustannusmallissa tunnistetaan erikseen jokainen uuden sääntelyn toimijalle asettama velvoite. Joka velvoitteesta lasketaan, paljonko aikaa ja työtä sen noudattaminen vaatii yrityksessä ja arvioidaan tämän kustannus työntajalle. Tähän lisätään kustannukset tarvittavien laitteiden tai palvelujen hankinnasta. Laskelma laaditaan keskimääräisesti tehokkaan yrityksen kannalta. Tämä keskimääräisen tehokkaan yrityksen kustannusmäärä on OIOO-laskelman perusyksikkö. Lopullista kustannuslaskelmaa varten on selvitettävä, kuinka monta yritystä kuuluu sääntelyn soveltamisalaan. Näin saadaan selville jokaisen sääntelyn sisältämän velvoitteen aiheuttama kokonaiskustannus sen kohteena oleville yrityksille.

Yhdysvaltalainen, presidentti Trumpin päättämä mekaniismi ("Two-for-One") poikkeaa periaatteissa eurooppalaisista vastineista. USA:ssa jokaista uutta säännöstä kohden on ehdotettava

purettavaksi kaksi aiempaa säännöstä. Mekanismin perusyksikkö on siis säännös, ei kustannusmäärä, joka syntyy säädetyistä velvoitteista. Samalla USA:ssa on annettu vuosille 2017 ja 2018 rajoitusmääräys, jonka mukaan sääntelystä aiheutuva kustannusrasitus ei saa millään hallinnonalalla nousta aiemmasta tasosta. Mekanismi koskee Yhdysvalloissa vain taloudellisesti merkittäviä sääntelyjä.

OIOO-mekanismin vahvuuksia ja ongelmia

Mekanismin vahvuuksien ja ongelmien punninnassa on hyvä huomata, että yhdestä näkökulmasta vahvuutena pidetty piirre voi toisesta näkökulmasta olla ongelma.

Mekanismin vahvuuksia

- OIOO-tyyppinen mekanismi voi johtaa siihen, että sääntelyn kustannukset yrityksille eivät kasva mekanismin soveltamisalan lakihankkeissa. Tämä hyöty on sitä suurempi, mitä merkittävämpänä talous- ja yhteiskuntapoliittisena ongelmana kussakin valtiossa pidetään sääntelyn aiheuttamia kustannuksia yrityksille.
- Mekanismin toimeenpano edellyttää välttämättä, että lainvalmistelussa on selvitettävä määrällisesti sääntelyn kustannuksia. Tämä koskee sekä uusien säännösten että purettavaksi ehdotettavien sääntelyjen valmistelua. Monissa säädöspoliittisissa ohjelmissa ja suosituksissa on jo pitkään pidetty tärkeänä, että säädösehdotusten vaikutuksia arvioitaisiin määrällisesti niin kattavasti kuin mahdollista.
- Mekanismi velvoittaa tarkistamaan ja arvioimaan uudistuksen yhteydessä kriittisesti myös jo olemassa olevaa sääntelyä, jotta löydetään uuden sääntelyn aiheuttamaa kustannuslisää vastaava säästö. Tämän on arvioitu kannustavan yleisestikin jälkiarvioida nykyistä paremmin jo voimassa olevaa sääntelykokonaisuutta. Erityisesti OECD on painottanut viime vuosina, että jälkiarviointia tulisi parantaa suunnitelmallisella ja järjestelmällisellä tavalla (Säädöspoliitikkaa koskeva suositus 2012; Regulatory Policy Outlook 2015).
- Mekanismin vahvuudeksi on arvioitu sen kyky lisätä yleisesti kustannustietoisuutta poliittis-hallinnollisessa järjestelmässä ja lainsäädäntöprosesseissa, niin lainvalmistelijoiden kuin poliitikkojen keskuudessa. Tämän on uskottu kannustavan hillitsemään yleisesti sääntelyn määrän kasvua.

Mekanismin ongelmia

- Mekanismin säädöspoliittinen yksipuolisuus. Mekanismin toimeenpano ja sen yhteydessä laadittava laskelma sivuuttavat kokonaan sääntelyn hyödyt. Nimenomaan hyödyt ovat kuitenkin yleensä keskeinen motiivi, tavoite ja oikeutus sääntelyn uudistuksille. Lakiuudistuksilla on tyypillisesti erilaisia, eri näkökulmista myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia. Säädöspoliitikan perustavimpia kysymyksiä onkin harkita huolella ehdotusten myönteisiä ja kielteisiä puolia. Näin voidaan päästä tasapainoiseen, nettovaikutuksiltaan mahdollisimman edulliseen ratkaisuun. Toiseksi OIOO-mekanismi on yksipuolinen myös sikäli, että sääntelyn monet muut vaikutukset kuin kustannukset eivät sisälly siihen. Vaarana on erityisesti, että monet lähinnä vain laadullisesti kuvattavissa olevat vaikutukset jäävät sivuun.

- Mekanismin keskeistä ideaa – sitä että uuden sääntelyn lisäkustannus on kompensoitava vähintään yhtä suurella kustannusten vähennyksellä toisaalla – on arvosteltu perusluonteeltaan poliittiseksi ratkaisuksi. Tällä tarkoitetaan, että ei ole esitettävissä mitään taloustieteellisiä perusteluja juuri mekanismin edellyttämälle sääntelykustannusten alentamismäärälle ("yksi yhdestä"). Mekanismin käyttöä ei myöskään ole pohjustettu luotettavalla tutkimustiedolla nykyisen sääntelyn kokonaiskustannuksista. Tavoitteenasettelun taustana on eri maissa ollut kulloisenkin hallituksen poliittinen harkinta. Tätä kuvastaa hyvin Britannian hallitusten käytäntö korottaa sääntelykustannusten vähennystavoite ensin kaksinkertaiseksi, sitten kolminkertaiseksi.
- Mekanismin ytimessä olevaa laskentatapaa, joka keskittyy ns. vakiokustannusmalliin, on kritikoitu useasta näkökulmasta. Erottelua välittömiin ja välillisiin sääntelykustannuksiin on arvosteltu talouden toiminnan kannalta ongelmalliseksi ja hankalaksi myös lainvalmistelijoiden työssä. Laskentamalli nojautuu tietoihin keskimääräisen tehokkaasti toimivista yrityksistä. Tämä voi johtaa yksioikoisiin päätelmiin, kun laskelma sivuuttaa toimintatavoiltaan ja kustannusrakenteeltaan hyvin tehokkaat ja myös erityisen tehottomat yritykset. Laskelmien tietopohjaa on kritikoitu monella tapaa puutteelliseksi. Myös aikatekijä voi vinouttaa laskelmia sääntelyn kustannuksista. Laskelmat laaditaan käsittämään säädöksen oletettu voimassaoloaika, usein 10 vuotta. Sääntelykustannukset saattavat kuitenkin alentua ajan mittaan merkittävästikin uusien teknologisten ratkaisujen ansiosta, yritysjohton oppiessa uusia, tehokkaampia toimintatapoja sekä erilaisten innovaatioiden ja kilpailusta aiheutuvan tehostamispaineen ansiosta.
- Mekanismin ongelmaksi voidaan nähdä myös se, että se lisää lainvalmistelun työmäärää ja näin yleensä hidastaa lainsäädännön uudistamistoimia. Yleisesti arvioidaan, että lainvalmistelu mekanismin vaatiman kustannussäästön aikaan saamiseksi on työprosessina yhtä aikaa vievä ja vaativa kuin uuden säädösehdotuksen suunnittelu. Erityisesti runsaasti sääntelykustannuksia synnyttävien uudistusten laadinta voi hidastua tai pysähtyä kokonaan, kun ei kyetä löytämään muusta sääntelystä uudistuksen lisäkustannuksia vastaavaa säästöä. Tätä kritiikkiä eivät toki pidä ongelmana ne, joiden säädöspoliittinen tavoite onkin hidastaa ja hillitä uuden mekanismin avulla sääntelyn uudistustoimia.

Kansainvälisiä kokemuksia mekanismin toteutuksesta

Seuraavassa on pääkohtia Britannian, Saksan ja Yhdysvaltojen tähänastisista kokemuksista. Tiedot perustuvat viranomaisten raportointiin. Se taas perustuu säädösehdotusten vaikutuksista lainvalmistelussa tehtyihin ennakoarvioihin. Tietoa mekanismien tosiasiallisesta toteutuksesta, jälkikäteen todennetuista vaikutuksista ei toistaiseksi ole ollut saatavilla. Samoin puuttuu mekanismien toimintaa ja vaikutuksia koskeva ulkopuolinen, itsenäinen tutkimustieto.

Britannia. Britannian hallituksen tietojen mukaan OIOO-mekanismi ja hallituksen muut säädöspoliittiset toimet ovat 2011–2015 alentaneet yrityksille ja kolmannen sektorin yhteisöille aiheutuvia sääntelykustannuksia 2.2. miljardia. Säästöstä 90 prosenttia on ollut peräisin 15 uudistuksesta. Säästö vuodelta 2016 on ennakoarvioinnin mukaan ollut 0.9 miljardia puntaa. Tiedot ovat siis peräisin säädösehdotuksiin liitetystä, etukäteen laadituista vaikutusarvioinneista.

Hallituksen antamien tietojen välittämää kuvaa on arvostellut muun muassa Britannian tarkastusvirasto NAO. Sen mukaan sääntelykustannukset tosiasiallisesti kasvoivat vuosina 2011–2015,

sillä suunnilleen puolet Britannian sääntelyistä jäi OIOO-mekanismiin ulkopuolelle. Sama kehitys jatkui 2016. Tarkastusvirasto on parlamentin asianomaisen valiokunnan tavoin arvostellut hallitusta tietojen manipulatiivisesta käytöstä.

Saksa. Vuoden 2015 niistä säädösehdotuksista, jotka kuuluivat OIOO-mekanismiin piiriin, syntyi arviointiviranomainen NKR:n mukaan kustannussäästöä 958 miljoonaa euroa. Vastaava luku jaksolla 7/2016 – 6/2017 oli 305 miljoonaa. Kesään 2017 mennessä säästöjen kokonaismääräksi on Saksassa arvioitu 1.4 miljardia. Koska osa tuon ajanjakson sääntelyistä on jäänyt mekanismiin ulkopuolelle, sääntelystä yrityksille aiheutuvien kokonaiskustannusten on kuitenkin arvioitu kasvaneen 2016–2017. Myös saksalaiset tiedot perustuvat säädösehdotusten vaikutusten ennakoarvioihin, joita arviointiviranomainen NKR tarkastaa.

Yhdysvallat. Joulukuussa 2017 julkaistun liittovaltion sääntelysuunnitelman mukaan presidentti Trumpin toimikaudella on toteutettu yhteensä 67 erilaista deregulaatiotoimintaa. Tänä aikana on laadittu vain kolme sellaista uutta sääntelyä, joista aiheutuu vuositasolla yli 100 miljoonan dollarin kustannukset. Tutkija-arvioissa on kuitenkin huomautettu, että moni purettu sääntely on ollut merkitykseltään vähäinen. Hallinnon oman arvion mukaan uudistuksista on joka tapauksessa syntynyt sääntelyn kustannuksiin 570 miljoonan dollarin säästö vuositasolla. Pääosa siitä on peräisin yhdestä työoikeuden alan uudistuksesta (yli 410 miljoonaa).

Hallinto raportoi USA:ssa lisäksi peruneensa tai lykänneensä jatkoharkintaan yli 1500 sellaista sääntelytoimintaa, jotka olivat sisältyneet edellisen presidenttikauden sääntelysuunnitelmiin. Vuonna 2018 sääntelyvirastot suunnittelevat siirtyvänsä toteuttamaan Three-for-One-mekanismia. Kullakin hallinnonalalla sääntelykustannukset pyritään pitämään enintään entisellä tasolla. Uusia säästöjä aiotaan saada aikaan yli 680 miljoonaa. Yhdysvaltojen nykyisellä säädöspolitiikalla on vahva deregulaatiotavoite.

Johtopäätökset

Kokemuksia OIOO-mekanismeista on eri maissa toistaiseksi sen verran lyhyeltä ajalta, ettei vielä ole edellytyksiä kokonaisarviointiin mekanismiin hyödyistä ja ongelmista. Arviointia vaikeuttaa sekin, että puuttuu dokumentoitua tietoa mekanismiin tosiasiallisesti toteutuneista vaikutuksista. Kuten todettiin, edellä esitellyt luvut ovat peräisin säädösehdotuksiin sisällyneistä ennakkollisista vaikutusarvioista. Koko mekanismiin tuloksellisuuden kannalta huomionarvoinen on se alan kärkitutkijoiden päätelmä, jonka mukaan toistaiseksi puuttuu näyttöä siitä, että mekanismi olisi edistänyt taloudellista tehokkuutta¹. Mekanismiin konkreettisia vaikutuksia yritysten välillä on Britanniassa kuvattu parlamentin ao. valiokunnan ja yrittäjäjärjestön kannanotoissa vähäisiksi.

Tähänastinen kokemus OIOO-mekanismeista on voittopuolisesti peräisin sellaisista valtioista (erityisesti Britannia, Saksa, Yhdysvallat, Australia, Kanada), joissa on jo pidempään toiminut melko vakiintunut järjestelmä ennakoimassa säädösehdotusten vaikutuksia määrällisesti. Tämän merkitystä on hiljattain tähdentänyt myös OECD. Sen mukaan OIOO ei sovi maihin, joissa sääntelyn vaikutusarviointi tai johtamisjärjestelmä eivät ole hyvällä tasolla².

Eri valtioiden OIOO-mekanismit sisältävät kaikki joitakin toisistaan poikkeavia rajoituksia sen suhteen, mitkä sääntelyt kuuluvat mekanismiin piiriin, mitkä eivät. Mekanismiin vaikutusten kannalta rajoitukset ovat osoittautuneet tärkeiksi. Rajausperusteina on käytetty esimerkiksi sääntelyn alkuperää (sulkemalla esimerkiksi EU- tai kansainvälisperäinen sääntely ulkopuolelle) tai uudistuksen taloudellista mittaluokkaa (USA:ssa mekanismi koskee vain taloudellisesti merkittäviä regulaatioita). Kanadassa on omaksuttu myös sisällöllinen rajausperuste. Saksalaisen lain mukaan OIOO-mekanismi voidaan sivuuttaa, jos ehdotuksella jouduttaisiin mekanismiin takia

tinkimään yleisen terveyden tai turvallisuuden vaatimuksista taikka Kanadan talouden intresseistä.

Pohdittaessa OIOO-mekanismien hyötyjä ja soveltamisalaa on tärkeää muistaa myös se, että huomattava osa sääntelyn noudattamiskustannuksista on monen maan kokemuksen mukaan peräisin vain melko harvalukuisista säädöshankkeista, kuten edellä todettiin Britanniasta. Myös esimerkiksi Saksassa enemmistö vuotuisista säädöshankkeista on arvioitu taloudellisesti vähämerkityksellisiksi.

Yksi OIOO-mekanismien käyttöönoton esiin nostama kysymys on se, missä määrin se vie tilaa ja voimavaroja muilta säädöspolitiikan kehittämisen instrumenteilta, erityisesti ehdotusten laaja-alaiselta vaikutusarvioinnilta. OIOO-mekanismien toteutushan vaatii etenkin lainvalmistelussa aikaa, työtä ja muitakin voimavaroja, kuten edellä todettiin. Vertailukohtaksi OIOO-mekanismille voidaan asettaa esimerkiksi Suomen ja Euroopan unionin nykyinen ohjeisto säädösehdotusten vaikutusten arvioinnista. Niissä molemmissa tähdätään säädösehdotuksen erityyppisten vaikutusten monipuoliseen tunnistamiseen ja erittelyyn eli ns. monikriteeriarviointiin. Vaikutusarvio ei keskity vain sääntelyn noudattamisen yrityksille aiheuttamiin kustannuksiin. Tosin suomalaisen lainvalmistelun vaikutusarviointia rasittavat tuntuvat puutteet, kuten esimerkiksi Lainsäädännön arviointineuvoston vuosikatsauksessa 2016 on tuotu esiin. Myös OECD:n säädöspolitiikan suosituksessa (2012) on painotettu vaikutusten monipuolista selvittelyä, jotta löydetään nettohyötyjen kannalta optimaalinen säädösratkaisu³.

Suomen säädöspolitiikan kehittämisen kannalta viesti OIOO-mekanismien tähänastisista kokemuksista ja arvioista ei ole yksiselitteinen. On tarpeen harkita eri näkökulmista useita mekaniismin perusluonteeseen ja toimintaan liittyviä kysymyksiä. Mekanismien käyttöönottoa harkittaessa ja ennen siitä tehtävää poliittista ratkaisua olisi tarpeellista selvittää monipuolisesti, millä erilaisilla vaihtoehdoilla tavoilla – myös muilla kuin OIOO:lla - voitaisiin Suomen oloissa parhaiten ratkaista sääntelyn kustannuksiin ja yleensäkin ehdotusten vaikutusarviointiin liittyviä haasteita. Yksi ilmeinen kriittinen tekijä ovat nykyisen vaikutusarvioinnin todetut puutteet.

Viitteet

¹ Hahn, R. & Renda, A. Understanding Regulatory Innovation: The Political Economy of Removing Old Regulations Before Adding New Ones. August 19, 2017.

² One-In-X-Out: A Discussion Note. 17th meeting of the Regulatory Policy Committee. 7-8 November 2017. OECD.

³ Recommendation of the Council on Regulatory Policy and Governance. OECD 2012.

Muu tausta-aineisto:

An Act to Control the administrative burden that regulations impose on business. S.C. 2015, c.12 (Canada).

Bürokratieabbau. Bessere Rechtsetzung. Digitalisierung. Jahresbericht des Nationalen Normenkontrollrates 2017.

Coglianesi, C. (2018). Let's Be Real About Trump's First Year in Regulation. The Regulatory Review, Jan 29, 2018.

Current Regulatory Plan and Unified Agenda of Regulatory and Deregulatory Actions. Office of Information and Regulatory Affairs.(USA, December 2017).

International Standard Cost Manual. SCM Network.

Gayer, T. & Litan, R. & Wallach, P. (2017). Evaluating the Trump Administration's Regulatory Reform Program. The Brookings Institution. October 2017.

Lainsäädännön arviointineuvoston vuosikatsaus 2016.

Lohmann, Beate (2016). One in, one out-Regel: Entlastung der Wirtschaft durch Begrenzung des gesetzlichen Erfüllungsaufwands. Zeitschrift für Gesetzgebung 2/2016, 179-189.

National Audit Office. The Business Impact target: Cutting the Cost of Regulation. 2016.

OECD Regulatory Policy Outlook 2015.

Regulatory Fitness and Performance Programme – Refit Scoreboard Summary. 24 October 2017. European Commission.

Reviewing the Stock of Regulation – Towards best practice principles and methods: a Scoping paper. OECD GOV/RPC/RD (2017)7.

The cost to business of regulation. Committee of Public Accounts. www.parliament.uk. (10 October 2016)

Tuominen-Thiesen, M. & Sievänen, R. & Ljungman, J. & Kuusela, H. & Ahonen, P. & Uusikylä, P. (2018). "Yksi yhdestä"- malli osana sääntelyn kehittämistä ja arviointia. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 13/2018.

Yksi yhdestä-kokeiluhankkeen loppuraportti. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 45/2017.

Lisälukemista

Hankkeen raportti:

Rantala Kati, Ahonen Pertti, Alasuutari Noora, Kauppila Jussi, Kautto Petrus, Römpötti Essi, Saarenpää Karolina, Tala Jyrki & Uusikylä Petri (2018). Sääntelytaakan arviointi ja vähentäminen. Valtioneuvoston kanslian julkaisu 27/2018. <http://tietokaytoon.fi/julkaisut>

Hankkeen muut Policy Briefit:

Rantala Kati, Ahonen Pertti, Alasuutari Noora, Kauppila Jussi, Kautto Petrus, Römpötti Essi, Saarenpää Karolina, Tala Jyrki & Uusikylä Petri (2018). Sääntelytaakan vähentäminen: laadukkaalla sääntelyllä kevyempi taakka. Policy Brief 11/2018. Valtioneuvoston kanslia. <http://tietokaytoon.fi/julkaisut/artikkelit>

Uusikylä Petri, Alasuutari Noora & Rantala Kati (2018). Yrityksiin kohdistuva sääntelytaakka: kritiikki painottuu ongelmiin toimeenpanossa. Policy Brief 12/2018. Valtioneuvoston kanslia. <http://tietokaytoon.fi/julkaisut/artikkelit>

Kuokkanen Kanerva, Alasuutari Noora & Rantala Kati (2018). Kansalaistoimintaan ja ihmisiin kohdistuva sääntelytaakka on monimuotoista. Policy Brief 13/2018. Valtioneuvoston kanslia. <http://tietokaytoon.fi/julkaisut/artikkelit>

Lisätietoja:

Emeritusprofessori Jyrki Tala on toiminut maamme ensimmäisenä lainsäädäntötutkimuksen professorina Turun yliopistossa 2001–2010. Talan tutkimukset ovat ennen muuta koskeneet lakien vaikutuksia, sääntelyn vaihtoehtoja, säädöspolitiikkaa sekä lainsäädännön teoriaa. Tala on toiminut valtioneuvostossa lainsäädäntöasioiden asiantuntijana 1990-alkupuolelta lähtien ja laatinut useita selvityksiä lainvalmistelun kehittämisestä. Talan viimeaikainen kiinnostus on kohdistunut sääntelyn määrään ja kustannusten kasvuun, joita hän on tutkinut Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutissa. Lisätietoja: p. 050 382 3705

Sääntelytaakan arviointi ja vähentäminen -hanke on toteutettu osana valtioneuvoston vuoden 2016 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa.

Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja:

Hallitusneuvos Arno Liukko
Valtioneuvoston kanslia/Istuntoyksikkö
arno.liukko@vnk.fi

VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOI-
MINTA
www.tietokayttoon.fi